

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 264 din 13.04.2022

Dosar nr.: 681/2021

Petiția nr.: 6290/20.08.2021

Petentă: ASOCIAȚIA ÎNGERII CETĂȚII

Reclamat:

Obiect: Petenta reclamă afirmațiile făcute de către reclamat prin postarea pe pagina personală de facebook în data de 18.08.2021, ora 12,49 pm, referitoare la creștinii ortodocși care sunt numiți talibani:

"Pentru cine nu știe, agenda publică talibana din Afganistan include:

- *Interzicerea avortului;*
- *Eliminarea oricărei separații între religie și stat;*
- *Condamnarea relațiilor homosexuale;*
- *Asumarea studierii religiei în școli ca materie principală;*
- *Susținerea tezei ca evidențele științifice trebuie să fie ignorate în fața credințelor religioase;*

Vă rog să înlocuiți musulmani cu ortodocși (a se înțelege politicienii care se pretind religioși) și să vă gândiți la ce se întâmplă, aici, la noi, în România. Și să-mi explicați și mie cum Dumnezeu văd că unii critică fix ceea ce susțin că e bine să facem în România."

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul procedural ales al petentei

1. ASOCIAȚIA ÎNGERII CETĂȚII, cu sediul în aleea Râul Sadului, nr. 2, bl. A12, sc. 1, ap. 2, sector 4, București, e-mail civicguradianangels@yahoo.com .

Numele, sediul părții reclamate

2., reprezentat convențional de av. DIANA-OLIVIA HATNEANU, cu sediul profesional în București, șos. Panduri, nr. 15, b. P18, sc. 1, et. 3, ap. 12, sector 5, e-mail office@hatneanu.ro, cu împuternicire avocațială la dosar pentru av. Diana-Olivia Hatneanu.

II. Procedura de citare

3. Prin adresele nr. **6290/15.09.2021** și **6880/15.09.2021** s-a realizat citarea părților în conformitate cu măsurile dispuse având în vedere contextul evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, cu solicitarea de a fi transmise completări la petiție, respectiv punctul de vedere în scris (precum și

orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, odată cu exprimarea acordului părților din dosar, în termenul dat.

4. Petentei i s-a solicitat să depună la dosar Statutul Asociației în integralitate, în vederea dovedirii calității procesuale active pentru formularea de petiții către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, în baza art. 8 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.Of. 348 din 6 mai 2008.

5. Comunicarea citațiilor s-a făcut pe e-mail către petentă în data de 16.09.2021 și către reclamat în data de 19.10.2021, având în vedere faptul că plicul adresat acestuia din urmă s-a returnat la sediul instituției cu mențiunea adresă inexistentă.

6. Având în vedere solicitarea reclamatului înregistrată sub nr. 8054/26.10.2021 de a fi fixate audieri la sediul C.N.C.D., în temeiul art. 20, alin. 4, din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 8533/11.11.2021 a citat părțile pentru data de 13.12.2021.

7. Citația adresată reclamatului a fost comunicată acestuia pe e-mail în data de 12.11.2021.

8. La audierile din data de 13.12.2021 petentul asistat de avocat a fost prezent.

9. Procedura de citare a fost legal și complet realizată.

10. Prin adresa nr. 1051/10.02.2022, petenta a solicitat stadiul dosarului.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

11. Asociația petentă reclamă prin memoriul înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 6290/20.08.2021 afirmațiile reclamatului prin postarea pe pagina personală de facebook în data de 18.08.2021, ora 12,49 pm, referitoare la creștinii ortodocși.

12. Concret, prin afirmațiile făcute, aceștia sunt comparați cu talibanii, în condițiile în care regimul taliban a scris una dintre cele mai sângeroase pagini de istorie, cruzimea atacurilor și a torturilor aplicate prizonierilor practicate de această grupare extremistă revoltând comunitatea internațională ani la rând.

13. Acuzațiile reclamate, puse pe seama creștinilor ortodocși, cu țintă către oamenii politici credincioși (reperele morale ale societății) sunt următoarele:

"Pentru cine nu știe, agenda publică talibana din Afganistan include:

- *Interzicerea avortului;*
- *Eliminarea oricărei separații între religie și stat;*
- *Condamnarea relațiilor homosexuale;*
- *Asumarea studierii religiei în școli ca materie principală;*
- *Susținerea tezei ca evidențele științifice trebuie să fie ignorate în fața credințelor religioase;*

Vă rog să înlocuiți musulmani cu ortodocși (a se înțelege politicienii care se pretind religioși) și să vă gândiți la ce se întâmplă, aici, la noi, în România. Și să-mi explicați și mie cum Dumnezeu văd că unii critică fix ceea ce susțin că e bine să facem în România."

14. Urmare a primirii primei citației emise în cauză și comunicată pe e-mail în data de 16.09.2021, petenta confirmă primirea prin e-mail-ul înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 7053/22.09.2021, oferind răspunsul cu nr. 7200/27.09.2021, prin care transmite atașat

Statutul Asociației în integralitate, unde la art. 18 este indicat numele semnatarei petiției, în calitate de Președinte al Asociației, iar la art. 21 sunt menționate atribuțiile Președintelui Asociației.

15. De asemenea, având în vedere contextul pandemic, petenta își exprimă acordul pentru soluționarea cauzei în lipsă și dorește să puncteze faptul că impactul afirmațiilor reclamatului este cu atât mai grav pentru creștinii ortodocși cu cât acestea sunt făcute de o persoană publică, cu audiență mare la public.

Suștinerea reclamatului

16. Reclamatul prezent în cadrul ședinței de audieri din data de 13.12.2021 dorește să combată cele sesizate prin petiție, dorind să sublinieze faptul că, astfel cum este indicat chiar în postare, s-a referit la politicieni.

17. În urma fixării termenului pentru formulare de concluzii scrise, reclamatul prin avocat, transmite la dosar concluziile sale, înregistrate la C.N.C.D. sub nr. 9881/31.12.2021, reiterând cele susține în cadrul audierilor, respectiv respingerea petiției întrucât nu sunt îndeplinite condițiile impuse de O.G. nr. 137/2000 prin art. 15 și art. 2.

18. Astfel, chiar dacă petenta nu a încadrat presupusa faptă de discriminare în drept, reclamatul formulează apărare raportându-se la abordarea folosită în petiție prin expresiile următoare: *"afirmațiile făcute sunt neadevărate, denigratoare, discriminatorii și incitatoare la ură"*.

19. Prin urmare, reclamatul indică faptul că presupusa faptă reclamată s-ar putea încadra în dispozițiile art. 15 teza a II-a, coroborate cu art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, iar criteriul de discriminare ar fi cel al apartenenței la religia creștin – ortodoxă, cei presupus a fi discriminați fiind creștinii ortodocși.

20. Concret, reclamatul dorește să arate că din cuprinsul postării sale pe facebook rezultă cu claritate că aceasta nu se referă la creștinii ortodocși în general, ci la politicianii care se pretind religioși și care promovează idei și acțiuni fundamentaliste, care încalcă drepturi și libertăți fundamentale ale omului (cum ar fi: interzicerea avortului, eliminarea oricărei separații între religie și stat, condamnarea relațiilor homosexuale, asumarea studierii religiei în școli ca materie principală, susținerea tezei că evidențele științifice trebuie să fie ignorate în fața credințelor religioase) și care, în același timp, și cu ipocrizie, condamnă regimul taliban din Afganistan pentru promovarea aceluiași idei.

21. Reclamatul admite că, în mod evident, nu se poate pune semnul egal între astfel de persoane și toți creștinii ortodocși, aspect care nici nu rezultă din postare, în opinia sa.

22. În al doilea rând, reclamatul precizează că postarea care îi este reproșată este în fapt exercitarea dreptului său la liberă exprimare, în limitele sale constituționale și ale celor prevăzute de art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

23. Prin postarea sa, reclamatul dorește să sublinieze faptul că a pus în discuție o chestiune de interes public, respectiv agenda unor politicieni care se pretind religioși, creștini ortodocși și care urmăresc limitarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Această punere în discuție, în opinia sa, se realizează printr-o simplă constatare a dublului discurs cu privire la fundamentalismul religios, în termeni decenti, fără

utilizarea unor expresii jignitoare și fără a exista niciun fel de îndemn la acțiune împotriva persoanelor care practică dublul discurs menționat anterior.

24. Reclamatul adaugă că, în opinia sa, fundamentalismul religios care urmărește punerea în practică a unor măsuri care să limiteze drepturile și libertățile vreunei persoane sau grup de persoane este o chestiune extrem de gravă într-o societate democratică, care ar trebui să se bazeze pe toleranță și pluralismul ideilor și credințelor. Această opinie este valabilă, în opinia reclamatului, în mod egal indiferent de religia la care se revendică fundamentalismul.

25. În consecință, reclamatul consideră că postarea sa nu poate fi apreciată ca fiind neadevărată, denigratoare și incitatoare la ură la adresa creștinilor ortodocși, petenta nefăcând dovada vreunui comportament discriminatoriu la adresa creștinilor ortodocși, în înțelesul art. 2 și potrivit dispozițiilor art. 27 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000, postarea nefiind aptă să facă această dovadă.

26. În cauză, reclamatul apreciază că se pune în discuție de fapt dreptul său la liberă exprimare cu raportare la dreptul la viață privată, în înțelesul art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, al categoriei presupus a fi fost discriminată.

27. Această analiză, a aplicabilității art. 8 din Convenție, sub aspectul demnității se impune, în opinia reclamatului deoarece petenta a invocat caracterul denigrator al postării (iar nu în virtutea analizării cauzei din perspectiva art. 14 din Convenția europeană, spre deosebire de cea a Protocolului nr. 12 adițional la Convenție).

28. Concret, potrivit CEDO, autoritățile naționale puse în fața unei decizii privind dreptul care trebuie protejat dintre cele două, trebuie mai întâi să analizeze dacă atingerea adusă demnității atinge un grad minim de severitate, iar dacă acest grad este atins, se impune analiza ambelor drepturi în balanță, pe baza criteriilor dezvoltate în jurisprudența CEDO. Astfel, conform CEDO, pentru ca art. 8 să-și găsească aplicabilitatea, un atac la reputația unei persoane trebuie să atingă un anumit nivel de gravitate și să cauzeze prejudiciu exercitării dreptului victimei la respectarea vieții private, sens în care reclamatul face trimitere la jurisprudența CEDO.

29. În cazul de față, reclamatul apreciază că nu este atins gradul minim de severitate a atingerii aduse demnității grupului presupus discriminat. În acest sens, acesta reiterează faptul că cei vizați prin postare sunt politicieni, persoane care manifestă fundamentalism religios, care urmăresc limitarea drepturilor unor categorii de persoane, astfel că aceștia, direct sau prin intermediul petentei, nu pot invoca pierderea reputației, denigrarea ce rezultă din critica justificată a propriului lor comportament, inacceptabil într-o societate democratică.

30. Reclamatul dorește a fi analizată cauză, în cazul în care Colegiul ar ajunge la concluzia că grupul presupus discriminat este alcătuit din creștinii ortodocși, prin raportare la jurisprudența CEDO, concluziile din hotărârea Marii Camere Aksu vs Turcia, în ceea ce privește atingerea unui anumit nivel de gravitate prin stereotipizarea negativă a grupului vizat, minim care nu a fost atins în cauza de față.

31. Grupul vizat, în opinia sa, reprezintă larga majoritate a populației României, care nu prezintă nicio vulnerabilitate specifică și nu are niciun istoric de stigmatizare, iar postarea sa reprezintă o critică la adresa fundamentalismului religios, iar nu o negare a credinței creștin – ortodoxe sau promovarea unei doctrine ostile la adresa acesteia.

32. Concluzionând, reclamatul dorește să sublinieze faptul că, urmare a mesajelor

primite pe marginea postării, a explicat sensul acesteia, printr-o altă postare din aceeași zi, iar în momentul în care a observat că acele explicații nu au părut a fi suficiente, a doua zi și-a exprimat părerea de rău pentru că mesajul său inițial nu a fost înțeles ca un îndemn la reflecție realizat cu bună – credință și l-a șters.

33. Reclamatul inserează cele 2 postări la care face referire.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

34. Prevederile legislative și jurisprudența relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

1. Constituția României:

- **Art. 1 Statul român:** *”(...) (3) România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.(...)”*

- **Art. 4 Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni** *”(...) (2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”*

- **Art. 16 Egalitatea în drepturi:** *”(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. (2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)”*

- **Art. 29 Libertatea conștiinței:** *”(1) Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale.*

- (2) Libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc.*

- (3) Cultele religioase sunt libere și se organizează potrivit statutelor proprii, în condițiile legii.*

- (4) În relațiile dintre culte sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acțiuni de învrăjbire religioasă.*

- (5) Cultele religioase sunt autonome față de stat și se bucură de sprijinul acestuia, inclusiv prin înlesnirea asistenței religioase în armată, în spitale, în penitenciare, în azile și în orfeline.*

- (6) Părinții sau tutorii au dreptul de a asigura, potrivit propriilor convingeri, educația copiilor minori a căror răspundere le revine.”*

- **Art. 30 Libertatea de exprimare** *”(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile.*

- (2) Cenzura de orice fel este interzisă.
- (3) Libertatea presei implică și libertatea de a înființa publicații.
- (4) Nici o publicație nu poate fi suprimată.
- (5) Legea poate impune mijloacelor de comunicare în masă obligația de a face publică sursa finanțării.
- (6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.
- (7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.
- (8) Răspunderea civilă pentru informația sau pentru creația adusă la cunoștință publică revine editorului sau realizatorului, autorului, organizatorului manifestării artistice, proprietarului mijlocului de multiplicare, al postului de radio sau de televiziune, în condițiile legii. Delictele de presă se stabilesc prin lege.”

2. Codul civil

- **art. 70 Dreptul la liberă exprimare:** ”(1) Orice persoană are dreptul la libera exprimare. (2) Exercițarea acestui drept nu poate fi restrânsă decât în cazurile și limitele prevăzute la art. 75.”
- **Art. 75 Limite:** ”(1) Nu constituie o încălcare a drepturilor prevăzute în această secțiune atingerile care sunt permise de lege sau de convențiile și pactele internaționale privitoare la drepturile omului la care România este parte. (2) Exercițarea drepturilor și libertăților constituționale cu bună-credință și cu respectarea pactelor și convențiilor internaționale la care România este parte nu constituie o încălcare a drepturilor prevăzute în prezenta secțiune.”

3. O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

- **art. 2 alin. 1:** ”Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”
- **Art. 2 alin. 8:** ”Prevederile prezentei ordonanțe nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație.”
- **Art. 15 Dreptul la demnitatea personală –** ”Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având

caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

4. Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale:

- **Art. 10 Libertatea de exprimare** ”1. Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare.

2. Exercițarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”

- **Art. 14 Interzicerea discriminării:** ”Exercițarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

- **Art. 17 Interzicerea abuzului de drept:** „Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmarește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

5. Declarația Universală a Drepturilor Omului:

- **Articolul 19:** ”Orice om are dreptul la libertatea opiniilor și exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără a fi imixtiune din afară, precum și libertatea de a căuta, de a primi și de a răspîndi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat.”

6. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale atestă faptul că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: „Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și

calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art. 1 alin. (3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”

7. Națiunile Unite - Dispozițiile relevante ale Pactului internațional din 1966 privind drepturile civile și politice (ICCPR) prevăd:

- **Articolul 19** „1. Orice persoană are dreptul să-și exprime opiniile fără să intervină.
2. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare; acest drept include libertatea de a căuta, de a primi și de a transmite informații și idei de orice fel, indiferent de frontiere, pe cale orală, scrisă sau tipărită, sub formă de artă, sau prin orice alt mijloc de comunicare la alegerea sa.
3. Exercițarea drepturilor prevăzute la alineatul (2) din prezentul articol poartă cu sine sarcini și responsabilități speciale. Prin urmare, aceasta poate fi supusă anumitor restricții, însă acestea nu pot fi decât prevăzute de lege și sunt necesare:
(a) pentru respectarea drepturilor sau a reputației altora;
(b) pentru protecția securității naționale sau a ordinii publice (ordre public) sau a sănătății publice sau a moralității.”

Principiile de analiză

35. Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale”. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”.

36. Prin urmare, se poate vorbi de o posibilă **discriminare directă** în condițiile în care o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară, iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „criteriului protejat”.

37. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

38. Reținând în coroborare cu speța dedusă spre soluționare definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director se raportează, în ceea ce privește analiza unui act / a unei fapte care încalcă dreptul la un tratament egal, la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

34. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare.

39. Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa, libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: „*comportă îndatoriri și responsabilități*”.

40. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie să îndeplinească următoarele condiții, elemente care sunt analizate în ordinea care urmează:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin:
 - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
 - calitatea normei juridice, și anume
 - accesibilitatea;
 - precizitatea;
 - previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, care trebuie să fie prevăzută de **Convenție** (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

41. Prin urmare, eventuala limitare a dreptului la exprimare trebuie să fie expres prevăzută de lege (prevedere legală care, la rândul ei, trebuie să fie previzibilă și

accesibilă), să urmărească un scop legitim, să fie necesară într-o societate democratică și proporțională cu scopul urmărit¹.

42. Pentru o analiză completă, trebuie analizate punctual cerințele impuse de C.E.D.O., după cum urmează.

Ingerința să fie prevăzută de lege

43. Prima cerință, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

44. Cu toate acestea, Colegiul apreciază că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2 alin. (8) din O.G. nr. 137/2000 potrivit căruia *„prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la liberă exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”*.

Ingerința să urmărească un scop legitim

45. Raportat la a doua cerință, **scopul legitim urmărit** prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, indiferent de categoria căreia îi aparțin (în speța de față etnia acestora).

46. Protecția demnității unei persoane aparținând unei categorii de persoane, minorități sau chiar a unei comunități, constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcarea demnității umane, ca drept constituțional protejat, conținutul declarațiilor publice în discuție (articolul în discuție, respectiv comentariile postate la articolele de pe blog și facebook), obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele prevăzute de art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată:

- ✓ un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul etnic;
- ✓ ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de genul căruia îi aparține.

Necesitatea ingerinței

47. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare **este necesară într-o societate democratică**.

48. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” (*„pressing social need”*).

49. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră

¹ Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801

convingătoare, iar autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei „nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere.²

50. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margină de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marja de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO³.

51. În scopul de a determina dacă afirmațiile reclamate drept discriminatorii, postarea și comentariile, obiect al prezentei sesizări, constituie element de incitare la ură, Colegiul director va examina: **obiectivul urmărit de partea reclamată, contextul în care a avut loc, conținutul comentariilor, unde au fost postate comentariile.**

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare:

52. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu, dintre care le redăm pe cele ce urmează:

- a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale;
- b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângerii trebuie stabilite în mod convingător;
- c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități.

Aplicarea principiilor la spetă

53. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra posibilei discriminări prin încălcarea tratamentului egal în ceea ce privește dreptul la demnitate pe criteriul apartenenței religioase (creștini ortodocși), respectiv respectarea sau nu a limitei libertății de exprimare.

54. Colegiul director reține spre analiză faptul că reclamatul a postat pe pagina personală de facebook în data de 18.08.2021, ora 12,49 pm următoarele:

”Pentru cine nu știe, agenda publică talibana din Afganistan include:

- *Interzicerea avortului;*
- *Eliminarea oricărei separații între religie și stat;*
- *Condamnarea relațiilor homosexuale;*
- *Asumarea studierii religiei în școli ca materie principală;*
- *Susținerea tezei ca evidențele științifice trebuie să fie ignorate în*

² Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.

³ Vezi Handyside v. United Kingdom par. 48 și par. 49.

fața credințelor religioase;

Vă rog să înlocuiți musulmani cu ortodocși (a se înțelege politicienii care se pretind religioși) și să vă gândiți la ce se întâmplă, aici, la noi, în România. Și să-mi explicați și mie cum Dumnezeu văd că unii critică fix ceea ce susțin că e bine să facem în România.”

55. Colegiul ia act de faptul că mesajul transmis de reclamat prin postarea sa, mesaj perceput de Asociația petentă drept jignitor este asimilarea / compararea creștinilor ortodocși cu talibanii, știut fiind faptul că regimul taliban a scris una dintre cele mai sângeroase pagini de istorie, cruzimea atacurilor și a torturilor aplicate prizonierilor practicate de această grupare extremistă revoltând comunitatea internațională ani la rând.

56. Colegiul constată că Asociația petentă deține calitate procesuală activă pentru formularea de petiții către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării conform art. 8 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.Of. 348 din 6 mai 2008, întrucât prin răspunsul nr. 7200/27.09.2021, a fost atașat Statutul Asociației în integralitate, unde la art. 6 este detaliat scopul Asociației, la art. 7 obiectivele pentru realizarea scopului declarat, iar la art. 18 este indicat numele semnatarei petiției, în calitate de Președinte al Asociației, respectiv art. 21 unde sunt menționate atribuțiile Președintelui Asociației.

57. În drept, examinând conținutul petiției și legislația în vigoare, Colegiul director urmează a analiza modul în care mesajul transmis și limbajul folosit de reclamat pe rețeaua de socializare facebook ar fi putut aduce atingere dreptului la imagine al creștinilor ortodocși prin lezarea demnității, astfel cum prevede art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

58. Pe fond, Colegiul este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea personală, analiza urmând să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, s-ar impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

59. Având în vedere necesitatea analizei limitei dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate, Colegiul director s-a raportat la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare C.E.D.O.) prin care s-au stabilit un set de condiții pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, elemente analizate în fiecare caz adus la cunoștința C.N.C.D. în domeniu.

60. Astfel, eventuala limitare a dreptului la exprimare trebuie:

1. să fie expres prevăzută de lege (prevedere legală care, la rândul ei, trebuie să fie previzibilă și accesibilă),
2. să urmărească un scop legitim,
3. să fie necesară într-o societate democratică,
4. să fie proporțională cu scopul urmărit.

61. Raportat la speța de față, **prima cerință**, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului la libertate de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată, prevederi legale care trebuie coroborate cu art. 2 alin. (8) din O.G. nr. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la liberă exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”.

62. Colegiul apreciază că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile**, protejează două valori fundamentale într-o societate democratică, demnitatea și libertatea de exprimare, noțiuni care au și un caracter abstract.

63. Raportat la cea de-a doua cerință, **scopul legitim urmărit**, Colegiul reține că prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, indiferent de apartenența religioasă a acestora, astfel că și această condiție este îndeplinită.

64. Prin urmare, protecția demnității unei persoane aparținând unei categorii de persoane, minorități sau chiar a unei comunități, constituie un scop legitim într-o societate democratică, însă pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, conținutul afirmațiilor postate în spațiul virtual public, prin modul de adresare, ar trebui să întrunească elementele prevăzute de art. 15 din O.G. nr. 137/2000:

- comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul etnic
- ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de genul căruia îi aparține.

65. În ceea ce privește cea de-a treia condiție, **necesitatea ingerinței**, rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă în cazul de față interferența în libertatea de exprimare este apreciată ca fiind necesară într-o societate democratică.

66. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („*pressing social need*”).

67. Colegiul director ia act de faptul că necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO, astfel că marja de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO, astfel cum sunt enumerate la punctul 52 ca elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare.

68. Sintetizând, Colegiul reține că, astfel cum este reglementat la art. 10 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, libertatea de exprimare constituie unul dintre fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile de bază pentru progresul acesteia și pentru împlinirea fiecărei persoane. În limitele alin. 2 din art. 10 din Convenție, libertatea de exprimare se aplică nu numai „*informațiilor*” care sunt primite favorabil sau considerate inofensive sau ca o chestiune de indiferență, ci și celor care jignesc, șochează sau deranjează; acestea sunt apreciate ca cerințe ale pluralismului, toleranței și spiritului larg, fără de care nu există „societate democratică”.

69. Mai mult, articolul 10 al Convenției protejează nu numai conținutul ideilor și informațiilor exprimate, ci și forma în care sunt transmise (a se vedea, printre multe alte autorități, Oberschlick împotriva Austriei (nr. 1), 23 mai 1991, § 57, seria A nr. 204 și Women On Waves și alții împotriva Portugaliei, nr. 31276/05, §§ 29 și 30, 3 februarie 2009).

70. Prin urmare, potrivit art. 10 alin. (2), libertatea de exprimare nu este un drept absolut, acesta face obiectul unor excepții, care trebuie interpretate strict, iar

necesitatea oricăror restricții trebuie stabilită convingător (a se vedea Stoll împotriva Elveției [GC], nr. 69698 / 01, § 101, CEDO 2007 - V).

71. În scopul de a determina dacă afirmațiile reclamatului, obiect al prezentei sesizări constituie un "discurs de ură", element de incitare la ură, Colegiul va examina: obiectivul urmărit de către partea reclamată, contextul în care a avut loc, conținutul afirmațiilor, rolul în societate al persoanei, autor al afirmației.

72. Obiectivul urmărit de reclamat este important: a dorit acesta să prezinte creștinii ortodocși într-o ipostază degradantă, a dorit să disemineze opinii legate de credința sau valorile ortodoxismului ori a urmărit informarea publicului asupra unui subiect de interes public. În acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina; acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

73. Raportat la speța de față, Colegiul director apreciază că reclamatul a prezentat o situație de fapt prin raportare la politicienii care se pretind ortodocși (astfel cum este făcută și mențiunea în cuprinsul postării) / religioși.

74. Colegiul ia act de apărarea reclamatului și reține subiectul abordat de reclamat care ar fi fundamentalismul religios, curent care, în opinia sa, urmărește punerea în practică a unor măsuri care să limiteze drepturile și libertățile persoanelor sau grupurilor de persoane, chestiune extrem de gravă într-o societate democratică, care ar trebui să se bazeze pe toleranță și pluralismul ideilor și credințelor.

75. Astfel, pentru a semnală conținutul agendei unor politicieni care se pretind religioși, creștini ortodocși, reclamatul a prezentat câteva exemple din ceea ce înseamnă în viziunea sa, limitarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului (interzicerea avortului, eliminarea oricărei separații între religie și stat, condamnarea relațiilor homosexuale, asumarea studierii religiei în școli ca materie principală, susținerea tezei că evidențele științifice trebuie să fie ignorate în fața credințelor religioase).

76. Colegiul reține că această punere în discuție a subiectului abordat s-a făcut în termeni decenti, fără utilizarea unor expresii jignitoare și chiar dacă comportamentul la care face referire este prezentat de reclamat drept unul indezirabil, nu a existat din partea reclamatului niciun îndemn la acțiune împotriva persoanelor care practică dublul discurs menționat.

77. Colegiul reține că prin limbajul folosit și conținutul postării efective nu se poate deduce o discriminare sau elemente de incitare la ură împotriva comunității creștinilor ortodocși, reclamatul manifestându-și poziția personală față de ceea ce presupune modul de manifestare a religiei ortodoxe sau parte din valorile tradiționale creștine, în același timp făcând trimitere la modul de manifestare al regimului taliban și dezaprobarea acestuia.

78. Colegiul nu poate reține apărarea reclamatului în sensul că grupul vizat care reprezintă larga majoritate a populației României nu prezintă vreo vulnerabilitate specifică și nu are niciun istoric de stigmatizare, întrucât nu este necesară dovedirea unui asemenea istoric în analiza încălcării demnității umane ca drept fundamental.

79. Chiar dacă, prin explicațiile oferite, reclamatul a precizat că postarea sa a reprezentat o critică la adresa fundamentalismului religios, se poate observa că au fost persoane care au evidențiat tocmai sensul potențial defăimător la adresa practicanților ortodoxismului, religie care cuprinde valori creștine tradiționale, acceptate de practicienii săi.

80. Dovadă în acest sens stau tocmai mesajele survenite ca reacție pe marginea postării, sens în care reclamatul s-a regăsit în postura de a explica sensul acesteia printr-o altă postare din aceeași zi, urmând ca, în cele din urmă, când a constatat că acele explicații nu au părut a fi suficiente, a doua zi și-a exprimat părerea de rău și l-a șters pentru că a considerat că mesajul său inițial nu a fost înțeles ca un îndemn la reflecție.

81. În luarea deciziei, Colegiul director se raportează la art. 30 din **Constituția României** care asigură libertatea de exprimare, și prevede, în același timp, și limitele acestei libertăți.

82. Astfel, Colegiul director subliniază faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale, are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare, în condițiile în care nu încalcă alte drepturi fundamentale.

83. Una din principalele caracteristici ale democrației constă în posibilitatea pe care ea o oferă de a rezolva prin dialog, fără a se recurge la violență, problemele pe care le are de soluționat un stat, **chiar și atunci când acestea sunt extrem de dificile sau stânjenitoare.**

84. Astfel, o ingerință a statului în această speță, prin constatarea și sancționarea faptei ca fiind o formă de discriminare, deci limitarea libertății de exprimare, ar constitui un exces, o limitare nejustificată, o măsură neproportională în raport cu pericolul social al faptei și cu scopul urmărit. O ingerință a statului ar fi fost justificată dacă ar fi existat orice element de incitare expresă la ură pe criteriu etnic.

85. Colegiul se raportează la jurisprudența CEDO care a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că **“libertatea de exprimare, garantată de art. 10 parag. 1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice”** și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, libertatea de expresie include **„nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică”**.⁴

⁴ CEDO, între altele, Lingens vs. Austria (nr. 9815/82, hotărârea din 08.07.1986), Oberschlick vs. Austria, Sunday Times vs. U.K., Observer și Guardian vs. U.K., Castells vs. Spania, Thorgeirson vs. Islanda, Jersild vs. Danemarca, Goodwin vs. U.K., De Haes și Gijels vs. Belgia, Dalban vs. România.

86. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care acesta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice. De aici decurge poziția privilegiată acordată liberei discuții a chestiunilor de interes general, atunci când aceasta intră în conflict cu alte valori pe care statul le poate în mod legitim apăra. Trebuie avute în vedere stereotipurile, atât cele pozitive, cât și cele negative, atât de către societate în general cât și de alte persoane publice, rolul acestora fiind deosebit de important în formarea unei societăți care își respectă toți semenii săi, fără nici un fel de deosebire.

87. În esență, raționamentul Curții a recunoscut existența unei ingerințe, pe care însă a considerat-o legală, justificată și proporțională, având în vedere caracterul extrem de insultător al mesajelor analizate, postate pe site-ul de știri gestionat de reclamantă, precum și faptul că aceasta nu a împiedicat expunerea lor, ținând seama de profitul înregistrat de reclamantă de pe urma acestor mesaje, ținând seama de garanția anonimatului pe care reclamanta îl permitea autorilor mesajelor și, nu în ultimul rând, luând în considerare caracterul rezonabil al sancțiunii impuse de instanțele interne în sarcina reclamantei.

88. Prin urmare, este evident că această libertate comportă obligații și responsabilități, astfel încât este de dorit să fie evitate afirmațiile care ofensează în mod gratuit fără a duce la un progres al relațiilor umane. Toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar să se sancționeze orice formă de expresii care promovează intoleranța. Se impune astfel descurajarea încălcării dreptului la demnitate, indiferent de calitatea persoanelor care comit o astfel de faptă și oriunde se fac astfel de afirmații.

89. Prin urmare, raportat la prezenta cauză, având în vedere contextul în care au fost făcute afirmațiile și modalitatea de exprimare, Colegiul director constată că, prin postarea reclamatului nu s-a depășit sfera libertății de exprimare, fapt pentru care nu se impune o ingerință a statului prin constatarea și sancționarea faptei ca fiind o formă de discriminare.

90. Totodată, Colegiul reiterează faptul că este esențial pentru persoanele publice ca, atunci când se exprimă în public, să manifeste o responsabilitate corespunzătoare poziției lor.

91. Astfel, Colegiul reține rolul reclamatului activ ca deținător al contului de pe rețeaua de socializare facebook, sens în care trebuie să țină cont atât de conținutul postărilor și modul de exprimare, cât și de mesajele pe care le transmite direct sau indirect.

92. În speța de față, pentru considerentele analizate mai sus, având în vedere conținutul postării, contextul și modalitatea de exprimare, Colegiul director apreciază că nu sunt încălcate prevederile art. 15 din O.G. nr. 137/2000, fapt pentru care nu se impune o interferență a statului în limitarea libertății de exprimare întrucât acestea **se încadrează în limitele libertății de exprimare**, astfel cum este consacrat acest drept în legislația internă și în convențiile internaționale privind protecția drepturilor omului, respectiv în jurisprudența internă și internațională.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Nu sunt fapte de discriminare; articolul se încadrează în limitele libertății de exprimare, conform art. 2 alin. 8 din O.G. nr. 137/2000.
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

(mandat finalizării redactării prezentei)

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

(mandat finalizării redactării prezentei)

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

Red.: C.J. și C.M.I.

Data redactării: 06.09.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

